

Tabelul de sinteză
a avizelor asupra proiectului Legii pentru ratificarea Acordului de grant dintre
Republica Moldova, Î.S. "Calea Ferată din Moldova" și Banca Europeană pentru
Reconstrucție și Dezvoltare „RLF – Răspuns de urgență – Căile Ferate din
Moldova”, semnat la Chișinău la 27 iunie 2023

Instituția	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	Lipsă de obiecții și propuneri	Se acceptă.
Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	<p>În rezultatul examinării proiectului de Acord, prin prisma Convenției cu privire la dreptul tratatelor, încheiată la Viena la 23 mai 1969 și a Legii nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, se constată că acesta se preconizează a fi încheiat în vederea realizării prevederilor Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului „RLF – Răspuns de urgență - Căile Ferate din Moldova” în valoare de 23 000 000 EUR (douăzeci și trei de milioane de euro), care nu constituie tratat internațional, și este promovat în conformitate cu Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria publică, garanțiile și recreditarea de stat și cu Regulamentul privind procedura de contractare și debursare a împrumuturilor de stat externe și interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1136/2007.</p> <p>Prin Acordul de grant, banca își exprimă consimțământul de a pune la dispoziția beneficiarului un grant, suplimentar la împrumut, pentru achiziționarea anumitor bunuri și lucrări și servicii conexe în legătură cu Proiectul menționat, iar beneficiarul se obligă să execute obiectivele Proiectului. Respectiv, documentul în cauză reprezintă un act juridic prin care părțile își asumă drepturi și obligații, reglementând raporturi juridice de drept privat.</p> <p>Astfel, urmare examinării proiectului Acordului constatăm lipsa unor</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Prevederile Acordului de grant dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare se promovează prin prisma prevederilor Legii nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova.</p> <p>Prevederile Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare menționat, se promovează prin prisma prevederilor Legii nr. 419/2006 cu privire la datoria publică, garanțiile și recreditarea de stat, din motiv că Ministerul Finanțelor și Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene au convenit că toate acordurile și contractele de împrumut suverane se vor promova prin prisma Legii nr. 419/2006.</p> <p>Precizăm că, conform art. 2 din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, tratat internațional este orice acord încheiat în scris de către Republica Moldova, destinat a produce efecte juridice și guvernat de normele dreptului internațional, perfectat fie într-un instrument unic, fie în două sau mai multe instrumente conexe, oricare ar fi denumirea sa particulară (tratată, acord, convenție, act general, pact, memorandum, schimb de note, protocol, declarație, statut, act final, modus vivendi, aranjament etc., toate având valoare juridică egală).</p> <p>Conform art. 11 alin. (1) din Legea nr. 595/1999, doar Parlamentul Republicii Moldova decide asupra ratificării, acceptării și aprobării sau aderării Republicii Moldova la tratatele</p>

elemente definitorii pentru un tratat internațional, precum: termenul de valabilitate a tratatului, procedura de modificare și completare, informații referitoare la locul și data încheierii/semnării și limbile autentice în care se încheie tratatul, terminologia folosită în textul proiectului Acordului prezentat, nespecifică tratatelor internaționale, soluționarea litigiilor pe cale amiabilă prin mijloace diplomatice.

internaționale. În context, acordurile care implică angajamente financiare sau care specifică în dispozițiile sale ratificarea de Parlamentul Republicii Moldova pot fi considerate ca tratate internaționale.

În context, conform Secțiunile 5.01-5.02 din Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare menționat, acesta urmează să fie ratificat de Parlamentul Republicii Moldova, iar Ministerul Justiției trebuie să confirme/infirmă respectarea procedurilor interne și a celor din Acordul de împrumut în vederea punerii în aplicare a acestuia. Astfel, referința la Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului „RLF – Răspuns de urgență - Căile Ferate din Moldova” și faptul că proiectul documentului în cauză se promovează prin prisma prevederilor Legii nr. 419/2006, nu este un argument just.

Concomitent, conform prevederilor proiectului Acordului, la valorificarea mijloacelor financiare acordate în calitate de grant, serviciile și bunurile urmează să fie scutite de taxe și impozite sau achitarea taxelor sau impozitelor trebuie să fie efectuată din contul Î.S. “Calea Ferată din Moldova”.

Suplimentar, anterior, de exemplu Acordul de împrumut Acordul de Împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltarea în vederea realizării Proiectului de achiziție a locomotivelor și de restructurare a infrastructurii feroviare, semnat la 14 noiembrie 2014 și amendamentele la acesta la fel se promovau prin prisma prevederilor Legii nr. 595/1999 și Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442/2015 și acestea, nu conțin toate elementele definitorii pentru un tratat internațional.

	<p>Terminologia folosită în textul proiectului Acordului prezentat, nu este specifică tratatelor internaționale, or în conformitate cu practica statelor în domeniul încheierii acordurilor, pentru textul unui tratat internațional se utilizează noțiuni precum cuvântul „Party” în loc de „Sovereign” sau „will” în loc de „shall”, care reflectă caracterul imperativ-formal ce decurge din consimțământul părților legate prin tratat.</p> <p>În contextul celor expuse, MAEIE consideră că acordurile inclusiv cu partenerii de dezvoltare și instituțiile financiare donatoare, trebuie să se conformeze prevederilor Legii 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova și Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului 442/2015, astfel insistăm asupra necesității înlăturării deficiențelor menționate supra, prin racordarea proiectului la rigorile prevăzute de principiile și normele dreptului internațional în domeniul dreptului tratatelor, acestea detalii urmând să devină subiect de principiu în procesul de negociere al proiectului Acordului.</p>	<p>Se acceptă parțial. În ceea ce se referă la unele noțiuni din proiectul Acordului de grant, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare a refuzat modificarea redacției. Cu referire la deficiențele menționate, actele aferente proiectului Acordului de împrumut s-au redactat.</p>
	<p>Cu referire la procedura promovării, conform punctului 31 din Regulamentul menționat, în argumentarea necesității inițierii negocierilor vor fi specificate eventualele consecințe de ordin politic, financiar-economic sau de altă natură, pe care le implică încheierea tratatului. În consecință, dat fiind faptul că Articolul IV prevede angajamente financiare și operaționale, aspectul dat urmează a fi reflectat în Argumentare. De asemenea, un aspect de conținut care este redat diferit în proiectul Acordului și Argumentare și necesită a fi revăzut / corectat, reprezintă suma grantului. În argumentare întâlnim</p>	<p>Se acceptă parțial. Argumentarea necesității inițierii negocierilor și aprobarea semnării este elaborată conform prevederilor Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 442/2015 și în special conform anexelor la Regulamentul evocat. Astfel, nota informativă conține inclusiv consecințe de ordin politic, financiar-economic și de altă natură. Subsecvent, Argumentarea necesității a fost completată cu teze privind prevederile Articolului IV din proiectul Acordului de grant.</p> <p>În același timp, în ceea ce se referă la cele 20 000 000,0 Euro, comisionul</p>

	<p>cifra de 20 milioane euro, iar în textul proiectului – 19 590 000 EUR (nouăsprezece milioane cinci sute nouăzeci de mii de euro).</p>	<p>Băncii privind administrarea acestora constituie 410 000,0 Euro.</p>
	<p>Concluzionând, revenim la importanța elaborării unei legi speciale, care va stabili proceduri clare de inițiere, negociere, semnare, aprobare a acordurilor care nu reprezintă tratate internaționale.</p>	<p>Nu ține de prevederile proiectului Acordului de grant și actelor aferente.</p>
	<p>În cazul în care instituția responsabilă insistă în vederea promovării prezentului Acord conform procedurilor stabilite pentru tratatele internaționale, acesta urmează a fi ajustat conform prevederilor Legii 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova și Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului 442/2015.</p>	<p>Se acceptă. Redactat.</p>
<p>Agenția Proprietății Publice</p>	<p>În limita competențelor funcționale, comunică despre lipsa obiecțiilor. Totodată, în preambul litera (B), cuvântul “Vălcni” se va substitui cu cuvântul “Vălcineț”.</p>	<p>Se acceptă, redactat.</p>
	<p>La articolul V secțiunea 5.02, conținutul literei (d) punctul (3) urmează a fi tradus în limba română. Aceeași remarcă este valabilă și pentru Apendice I – forma cererii de plată, punct (ii), precum și pentru cuvântul “Section”, utilizat în conținutul articolului IV, VI și VII.</p>	<p>Se acceptă, redactat.</p>
	<p>Considerăm oportun de revăzut la articolul VII cuvântul “rezilierea”, reieșind din terminologia utilizată în Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova și Regulamentul privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442/2015.</p>	<p>Nu se acceptă. Acordul de împrumut va fi semnat doar în limba engleză. Textul prezentat în limba română nu va fi text de referință.</p>
	<p>În preambul litera (F), se menționează că, Banca a convenit să acorde către Suveran un grant în valoare care să nu depășească 19.590.000 EUR. Totodată, în Argumentarea necesității inițierii</p>	<p>Se acceptă parțial. Comisia Europeană a alocat 20 000 000,0 Euro, comisionul Băncii privind administrarea acestora constituie 410 000,0 Euro. În context, în textul Argumentării necesității au fost</p>

	negocierilor și aprobarea semnării Acordului de grant, la aspectul financiar se menționează că, prin Acordul de grant se alocă 20 000 000,0 Euro nerambursabili. În acest sens, urmează a fi ajustată suma.	făcute mențiuni privind comisionul evocat.
	Concomitent, reieșind din faptul că proiectul a fost expediat spre avizare și Î.S. "Calea Ferată din Moldova", solicităm să se țină cont de poziția acestora la definitivarea proiectului.	Se acceptă.
Î.S. "Calea Ferată din Moldova"	Comunicăm despre susținerea Decretului Președintelui privind inițierea negocierilor și aprobarea semnării Acordului de grant dintre Republica Moldova, Calea Ferată din Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare.	Se acceptă.
Ministerul Finanțelor	Întru asigurarea comprehensivității întregului set de materiale propus avizării (împrumut/grant), se consideră necesar respectarea aceleiași denumiri a proiectului investițional. Astfel, se vor opera modificările necesare pe tot parcursul Notei de argumentare, Decretului Președintelui Republicii Moldova, în conformitate cu titlul Acordului de grant prenotat.	Se acceptă, redactat.
	La textul Acordului de Grant:	
	Cu referire la prevederile Art. 2 „Finanțarea prin Grant”, Secțiunea 2.01 „Suma, moneda și scopul”, lit.(e) „Cu excepția cazului în care Banca este de acord altfel, elementele Finanțate prin Grant sunt cofinanțate de Finanțarea prin Grant și de Finanțarea prin Împrumut în proporții și sume care urmează să fie stabilite în Planul de achiziții.”, se consideră necesar identificarea mecanismului necesar întru realizarea acestei prevederi, ținând cont inclusiv de prevederile expuse la Secțiunea 4.03 „Taxe” și prevederile Legii nr.257/2020 cu privire la modificarea unor acte normative (ce vizează politica fiscală și vamală) prin care a fost eliminată scutirea de TVA cu drept de deducere, taxa vamală și taxa pentru efectuarea procedurilor vamale pentru importul și/sau livrarea	Se acceptă. În proiectul Legii de ratificare a Acordului de împrumut, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 748/2023 și înregistrată în Parlament ca proiect cu nr. 351 din 04.10.2023, s-au prevăzut scutirile nominalizate. În ceea ce se referă la proiectul Legii de ratificare a Acordului de grant, în urma consultărilor suplimentare cu Ministerul Finanțelor, prin demersul nr. 11/1-06/49 din 06.10.2023, aceștia au comunicat că potrivit art.104 lit.c ¹) din Codul fiscal nr.1163/1997 se scutesc de TVA cu drept de deducere importul și/sau livrarea pe teritoriul țării a mărfurilor, serviciilor destinate proiectelor de asistență investițională, finanțate din contul granturilor acordate Guvernului, precum și din contul granturilor acordate instituțiilor finanțate de la buget. În contextul în care sursa de finanțare a proiectului „RLF – Răspuns

	pe teritoriul țării a mărfurilor, serviciilor destinate proiectelor de asistență investițională finanțate din contul împrumuturilor.	de urgență – Căile Ferate din Moldova” constituie grant, prevederile cadrului normativ actual reglementează acordarea facilităților fiscale și vamale.
	Suplimentar, se va revizui versiunea română a Acordului, or prevederile acestuia nu coincid cu cele din versiunea engleză (ex. secțiunea 3.04, (3), etc).	Se acceptă, redactat. Dar, proiectul Acordului de grant va fi încheiat în limba engleză. Astfel, textul în limba română nu va fi limba de referință a proiectului Acordului evocat.
	La Nota de argumentare:	
	Textul expus la Capitolul B „Analiza de impact”, Sub-capitolul 1. „Informații generale”, alineatul 1 „Pe parcursul ultimilor treizeci de ani Republica Moldova nu a alocat mijloace financiare pentru mentenanța, reparația și dezvoltarea infrastructurii din bugetul de stat” urmează a fi revizuit, or intră în contradicție cu textul expus pe parcursul notei de argumentare, în speță reliefaarea realizărilor obținute până în prezent și nemijlocit expunerea împrumuturilor/granturilor active pentru dezvoltarea sectorului feroviar, care la rândul său tot sunt resurse publice.	Se acceptă, redactat.
	Alineatul „În context, există două soluții...pe parcursul anilor 2021-2023” urmează a fi ajustat întru elucidarea caracterului confuz și echivoc	Se acceptă, redactat.
	La sub-capitolul „Aspectul Financiar” urmează a fi ajustată suma mijloacelor financiare acordate, în corespundere cu cele menționate în Acordul de grant, și anume 19 590 000 Euro. Suplimentar, întru asigurarea caracterului transparent al informației, va fi expusă în Nota de argumentare explicația diferenței dintre suma reflectată în Acordul de grant, și solicitarea de finanțare remisă în atenția Comisiei Europene, în speță 20 mil. Euro.	Se acceptă, redactat.
	Textul expus la capitolul C „Mandatul pentru negocieri” este în contradicție cu cel expus în capitolul D „Aspect procedural al semnării”. Astfel, se vor opera ajustările de rigoare. Or, se optează pe 2 proceduri	Se acceptă, redactat.

	<p>distincte (aprobarea negocierii - aprobarea semnării) în cazul în care textul Acordului urmează a fi supus modificărilor în cadrul unor negocieri oficiale, pentru care se va elabora Proces-Verbal și alte documente aferente negocierilor. Iar, în cazul în care se întrunesc criteriile expuse la pct. 83 al Hotărârii Guvernului nr. 442/2015 pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale se va opta pentru emiterea unui singur Decret al Președintelui Republicii Moldova privind inițierea negocierilor și aprobarea semnării.</p>	
<p>Ministerul Justiției</p>	<p>Cu privire la textul Acordului, se va clarifica dacă sintagma „date of this Agreement” utilizată în Acord se referă la data semnării sau data intrării în vigoare a acestuia (a se vedea: preambul lit. (C), art. 2 Secțiunea 2.02 lit. (b) (2)), art. 7 Secțiunea 7.04 lit. (a)). Adicional, se va completa Acordul de contribuție menționat în preambulul Acordului lit. (E) cu data acestuia. Totodată, în vederea neadmiterii unor confuzii, se va clarifica dacă Acordul de contribuție se referă la același „acord de contribuție” menționat în Acordul de împrumut ce urmează a fi încheiat pe marginea aceluiași proiect. La art. 7 Secțiunea 7.02 lit. (c) cuvintele „and corporate action” se vor elimina. Se va ține cont de faptul că un acord ce urmează a fi încheiat prin procedura ratificării, amendamentele acestuia vor urma aceeași procedură pentru intrarea lor în vigoare (a se vedea art. 8 Secțiunea 8.03).</p> <p>Cu referire la Argumentarea necesității, se va atrage atenția la neconcordanța sumei de grant menționate în Acord (19,590,000 euro) și suma specificată în Argumentarea necesității (20,000,000 euro) fapt ce impune revizuirea informației expuse la Aspectul financiar din Argumentarea necesității. Potrivit art. 4 Secțiunea</p>	<p>Se acceptă, parțial. Sintagma “date of this Agreement” înseamnă data semnării Acordului. În ceea ce se referă la data semnării “Acordului de contribuție”, acesta a fost semnat la 17 mai curent.</p> <p>Cu referire la sintagma “corporate action”, menționată la Secțiunea 7.02 lit. c), cuvintele menționate nu pot fi excluse, deoarece pentru orice modificare a proiectului Acordului, va trebui de acționat nu doar la nivel guvernamental, dar și corporativ, având în vedere prevederile Legii nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipal. Subsecvent, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale țin cont de faptul că amendamentele la proiectul Acordului de grant, intră în vigoare după ratificarea acestora.</p> <p>Se acceptă, redactat.</p> <p>În proiectul Legii de ratificare a Acordului de împrumut, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 748/2023 și înregistrată în Parlament ca proiect cu nr. 351 din 04.10.2023, s-au prevăzut scutirile nominalizate. În ceea ce se referă la proiectul Legii de ratificare a Acordului de grant, în urma consultărilor suplimentare cu Ministerul</p>

	<p>4.03 lit. (a) al Acordului, luând în considerare obligația impusă entităților de proiect pentru acoperirea taxelor și impozitelor în legătură cu implementarea Acordului, se va asigura că acest fapt să fie în concordanță cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 246/2010 cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale și vamale aferente realizării proiectelor de asistență tehnică și investițională în derulare, care cad sub incidența tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.</p>	<p>Finanțelor, prin demersul nr. 11/1-06/49 din 06.10.2023, aceștia au comunicat că potrivit art.104 lit.c1) din Codul fiscal nr.1163/1997 se scutesc de TVA cu drept de deducere importul și/sau livrarea pe teritoriul țării a mărfurilor, serviciilor destinate proiectelor de asistență investițională, finanțate din contul granturilor acordate Guvernului, precum și din contul granturilor acordate instituțiilor finanțate de la buget. În contextul în care sursa de finanțare a proiectului „RLF – Răspuns de urgență – Căile Ferate din Moldova” constituie grant, prevederile cadrului normativ actual reglementează acordarea facilităților fiscale și vamale.</p>
	<p>Se va atrage atenția asupra neconcordanței depistate la Aspectul procedural al semnării și Secțiunea 8.04 a Acordului, în ceea ce ține de limbile în care urmează a fi încheiat Acordul. Întrucât Acordul reprezintă un tratat bilateral, propunem încheierea adițională a acestuia în limba română. Potrivit pct. 31 al Hotărârii Guvernului nr. 442/2015, argumentarea necesității urmează a fi semnată de conducătorul organului responsabil pentru încheierea tratatului sau de locțiitorul acestuia.</p>	<p>Nu se acceptă. Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare va semna proiectul Acordului de grant doar în limba engleză. Astfel, nu va fi posibil de contrasemnat proiectul în limba română.</p>

Secretar general

Digitally signed by Țurcanu Angela
Date: 2023.11.22 08:07:34 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

ȚURCANU